

“L'impost de patrimoni penalitza els estalviadors”

Marc Monràs va ocupar càrrecs de direcció del Banc Sabadell durant 38 anys. Avui, és un dels empresaris que més clarament s'ha posicionat a favor de la independència. Impulsor d'Empresaris per la Independència, aposta per “mirar als models més avançats d'Europa” per construir les estructures d'Estat.

*Entrevista de Violeta Tena
Fotografies de Jordi Play*

Vostè va ser un dels promotors de la consulta ciutadana per la independència que es va celebrar el 31 de maig de 2010 a la seua ciutat nadiua, Sabadell. També ha estat promotor de la creació de la sectorial Empresaris per la Independència dins de l'Assemblea Nacional Catalana. Com veu aquesta situació d'impasse en què es troba el procés?

—Alguna gent es pensa que alguns dels qui vam ser activistes hem deixat de ser

independentistes perquè hem desaparegut de l'escena pública. Però som igual o més independentistes que l'any 2010. El que passa és que considerem que ja hem fet la nostra feina i que ara la responsabilitat recau sobre el Govern de la Generalitat, que és qui ha de moure fitxa.

Cal que mirem a altres països i quins són els models que hi apliquen. Catalunya té ara un biaix molt socialdemòcrata i jo crec que no tindrem sobirania i independència si no omplim el forat del centre,

que està farcit d'autònoms i petits i mitjans empresaris amb vocació i preparació. Jo em sento una persona liberal centrista. Ens cal una societat amb pocs funcionaris, amb serveis d'alta qualitat i que miri als països més avançats. El que ens cal és deixar de mirar cap a Espanya per mirar cap a Europa. No vull fer un altre 9N, ni una altra demostració de força l'11S. El que ara vull és una declaració d'independència del Parlament, la qual, després, si es vol, passarà per un referèndum vincu-

«La majoria de l'empresariat micro, mitjà i mitjà-gran és independentista»

lant. Jo no vull ara fer un referèndum unilateral d'independència per entretenir el personal que s'avorreix. El que ens calen són unes bases ben sòlides per fer una declaració de constitució. Si ens precipitem perquè ens poden les presses, crec que estarem cometent un error.

—Creu que va ser un error fixar el termini de 18 mesos?

—Sí, per a mi no era tan important el temps com els continguts. Crec que és importantíssim que parlem dels contin-

guts i de com volem que sigui exactament aquest Estat que aspirem a construir. Fixem-nos en els millors models europeus i copiem i adaptem tot allò que ens resulta vàlid. Ho hem de fer bé perquè d'això dependrà el nostre futur.

—I vostè com voldria que fos aquest Estat?

—Jo sóc partidari d'un Estat liberal, però no liberal en el sentit de les empreses de l'IBEX 35 o de la llotja del Bernabeu. Som molts els qui ens sentim liberals i

profundament independentistes i creiem en un Estat modern que entengui l'estructura tributària, educativa i judicial d'una forma avançada. Jo vull un país que, estant al sud, sembli del nord.

—Què entén vostè per un sistema tributari avançat?

—El sistema tributari avançat ha de tenir com a lema principal "que pagui qui més guanya" i elimini d'una vegada per totes el lema "que pagui qui més té". Això és bàsic. Tothom troba normalitzat que qui més pagui hagi de ser qui més té, quan en realitat el que hauria de ser és que més pagui qui més guanya. Crec que hi ha molts prejudicis en aquest àmbit i cal desterrar-los.

—Què vol dir?

—L'IRPF a Espanya està en el 40%, quan en altres països del nord està al 50 o fins i tot el 60%. Jo, com a liberal, sóc partidari d'un IRPF que fins i tot superi el 50%. El problema és quan a això se li afegeix l'impost de patrimoni, que penalitza a qui ha guanyat diners al llarg de la seva vida i no els ha malbaratat. Jo ja vaig tributar en el seu moment per aquells diners que havia guanyat, però ara m'ho tornen a gravar a través de l'impost de patrimoni. Hi ha molta demagògia inculca sobre la manera com s'estableixen els tributs. S'està penalitzant les persones estalviadores. Adam Smith, un liberal, ja deia que el fonament de la inversió que crea riquesa i llocs de treball és l'estalvi i ací el que fem és usurpar als estalviadors. A través d'impostos com el de patrimoni fomentem que la gent que és estalviadora sigui penalitzada.

—El que m'està dient, doncs, és que en una Catalunya independent vostè seria partidari d'eliminar l'impost de patrimoni.

—L'impost de patrimoni és un espoli injustificat propi del comunisme. El que s'hauria d'aplicar és la màxima "que pagui qui més guanya". No anem bé si penalitzem els que més tenen, perquè són aquests els qui més inverteixen.

Hi ha moltes coses que es fan a Espanya a nivell impositiu i cal que no repetim els errors quan decidim el nostre futur. Per exemple, amb els autònoms: el que s'està fent amb ells és fomentar l'economia submergida. A Catalunya hi ha al voltant de 4.000 microempreses i autònoms o molts fan economia submergida perquè se'ls apliquen uns impostos que, amb els seus ingressos, no poden afrontar. Al Regne Unit, per

«Ens cal un partit en el centre de l'espectre polític que defensi el liberalisme»

→ exemple, paguen una tercera part del que paguen ací quan facturen.

El Col·legi d'Economistes, amb Fòrum Empresarial "Creiem en Catalunya", estem fent un estudi sobre els models impositius a Europa. Cal veure quins s'assemblen a nosaltres per preparar un model pròsper, no un model com l'actual que dona peu a sistemes amb més d'un 20% d'atur i zones on el 28% dels treballadors són funcionaris. Si volem un país avançat, cal que ens mirem en els països més avançats. Fariem mal fet de creure que el model de Castella és també el nostre. Ens cal mirar el model socialdemòcrata dels països nòrdics i el model liberal de Regne Unit i altres. Crec que no són incompatibles.

—Però si els qui més tenen no aporten a la caixa comuna, l'Estat de benestar no pot sostenir-se.

—No s'ha de perdre de vista que l'impost de patrimoni està derogat a tots els països d'Europa, excepte a Espanya. Entre els anys 2008 i 2010 es va establir el tipus impositiu zero, però després s'ha reinstaurat a voluntat de cada comunitat autònoma. A Madrid, per exemple, no s'hi paga.

Si a Europa s'ha eliminat és perquè té un clar sentit espoliador i perquè és redundant respecte d'altres impostos com l'IRPF. Pagar dues vegades cada any sobre el mateix de manera acumulada és un atemptat al principi de propietat privada. A més, no fomenta l'estalvi, valor fonamental per estimular les inversions empresarials, tant de caràcter familiar com institucionals i socials. Així, dos contribuents que guanyen el mateix, però un d'ells és estalviador i l'altre un malgastador, no paguen el mateix. L'estalviador pot arribar a pagar més del triple que l'altre pel sol fet de pensar i actuar pensant en el futur dels seus i de la societat. Cal passar pàgina al criteri espoliador i igualitarista de "qui més té, que més pagui".

Dit això, la gran mentida radica en el fet de no fer front als canvis que poden aportar encara més ingressos que no pas la vigència de l'impost de patrimoni. Un d'aquests canvis seria aplicar un impost de societats i impost sobre la

renda de les persones físiques progressiu i sense parany, és a dir, efectiu, per tal que no es puguin eludir o rebaixar de manera legal per deslocalitzacions de les societats, o per deduccions absurdes, els impostos generats per les grans empreses i grans patrimonis. L'aplicació de tipus i els mecanismes d'establiment de les bases han de ser clars i transparents. Cal incrementar la progressió i la recaptació a aquests sectors econòmics.

D'una altra banda, cal reduir l'economia submergida, i modificar entre d'altres les condicions per esdevenir treballador autònom. Només cal copiar el que es fa en altres països del nostre entorn europeu: pagar molt menys i només quan es factura.

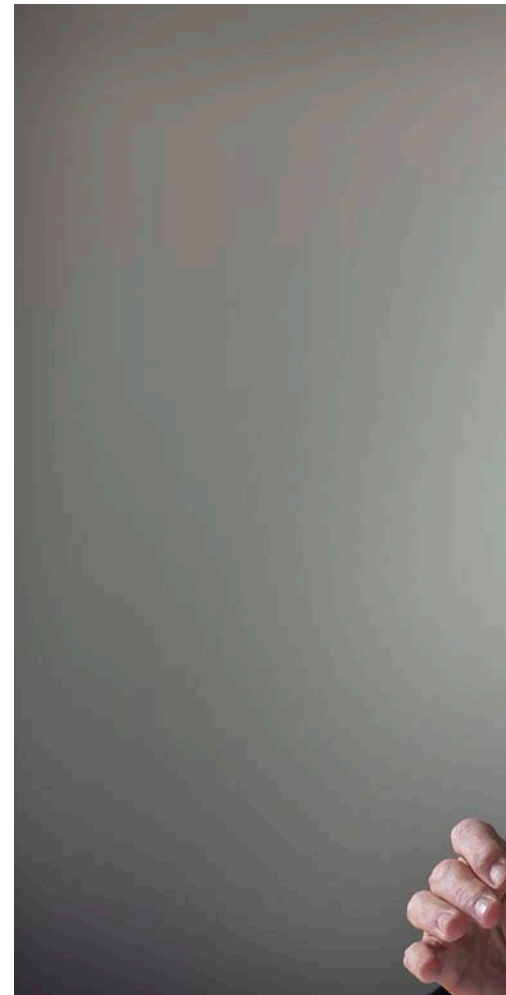
Aquestes reflexions incomoden els polítics i la gent que no pensa gaire i que vol solucions ràpides i populistes "que tothom entengui". Cal que ho canviem, això.

—Diria que aquestes inquietuds que vostè manifesta són presents entre els qui es plantegen com ha de ser el nou Estat català?

—Crec que en general aquests plantejaments no figuren en els debats. Ara bé, hi ha una elit d'economistes molt preparats que hi estan treballant. El tipus de gent que a Catalunya es preocupa per la qüestió econòmica és molt diferent de la que s'hi preocupa a Espanya. La fortalesa de la nostra economia és que s'ha fet de baix cap a dalt, gràcies a petites empreses, que després han esdevingut mitjanes i després grans. Hem passat de l'agricultura a la indústria agroalimentària; hem passat de fer tèxtil a fer tèxtil avançat. Les nostres bases són sòlides.

—Vostè forma part de la sectorial d'empresaris de l'Assemblea Nacional Catalana. Entre els petits i mitjans empresaris l'independentisme té molts seguidors. En canvi, entre l'elit el sobiranisme genera menys simpaties...

—No confonguem les coses, perquè hi ha molts empresaris que simpatitzen amb la independència, el que passa és que no estan al capdavant i tampoc no tenen necessitat de manifestar-se. Per a mi, que tinc

unes quantes empreses amb una quinzena de treballadors i una societat d'inversió, és relativament senzill manifestar-me i dir el que penso. Però jo no puc demanar des d'Empresaris per la Independència a un empresari que vingui a fer un discurs a l'Ateneu perquè això el pot perjudicar i, de retruc, pot perjudicar centenars de treballadors i les seves famílies, que potser no hi estan ficats, en aquest debat. Jo he organitzat actes al Penedès i els empresaris estan a mort amb nosaltres però et demanen per favor no haver de parlar, no haver de donar la cara. Hi ha la confusió periodística que els empresaris han de donar la cara, però jo crec que, en tant que empresari, no necessàriament han de manifestar-se. L'empresari és com qualsevol altra persona.

—Però no em pot negar que els empresaris tenen cert ascendent social i que, per tant, la seua opinió és tinguda en consideració. D'alguna manera també tenen una responsabilitat social en aquest àmbit.

⊕ El cims d'un empresari amb pell de financer

Marc Monràs va nèixer fa 69 anys a Sabadell en una família acomodada. El seu pare, que va militar en Acció Catalana i era fill de masover, va sobreviure als avatars de la guerra civil espanyola per una d'aquelles caramboles dels escenaris bèl·lics. Menut de cinc germans, Monràs va militar en els moviments universitaris d'oposició a Franco. D'aquella etapa encara guarda una ordre de crida i cerca que les autoritats van decretar contra ell. Aquella militància el va distraure de la carrera estudiantil i mai no va arribar a traure's la carrera d'econòmiques. Tanmateix, després de "tornar a la vida civilitzada" com va dir el seu pare, va cursar al IESE el Programa de Direcció General i es va incorporar al Sabadell, el banc on el seu pare va arribar a exercir de director general i on, a més, la família tenia una participació substantiva. De fet, va ser el seu pare qui va fixar el pare de l'actual president,

Josep Oliu. En l'entitat vallesana va escalar grans amb la mateixa facilitat amb què pujava muntanyes els caps de setmana. Director de màrqueting, director comercial, director general adjunt, secretari general tècnic, director general comercial i president de la filial Activo Banc. El seu periple per l'entitat, al costat de Josep Oliu, va durar 38 anys, fins al 2003. "Van decidir fitxar un equip directiu amb un historial *menys confús* que el meu a les meues i vaig decidir plegar i dedicar-me a altres coses. I no m'en penedeixo", explica Monràs. Amb 55 anys, impulsà la creació de quatre empreses, de les quals tres continuen vives. Una, Lorda, SL, es dedica al lloguer de finques. La segona, Sangaku, desenvolupa metodologies d'aprenentatge col·laboratiu per a l'ensenyament de ciències a les escoles. I la tercera, Bionure Farma, que va llançar l'any 2010 en col·laboració amb altres socis del sector biomèdic, investiga en el camp de l'esclerosi múltiple i el glaucoma. Amant de la natura i de la muntanya, pare de dos xiques i avi de tres néts (un d'ells acabat d'arribar al món) no es posa data de jubilació.

—Sí, la responsabilitat social de respectar els drets dels treballadors, de no pagar en negre...

—Però el procés per la independència ha arribat on ha arribat perquè molta gent, molts ciutadans, han fet un pas endavant, per dir-ho així, han sortit de l'armari. I això és un acte de presa de posició, de valentia. Els empresaris que se senten independentistes potser també haurien de fer aquest pas.

—Jo sóc de l'opinió que els empresaris han de fer molt bé la seva feina d'empresaris. I a banda d'això, s'han d'involucrar més fora de la feina en els moviments que basteixen un discurs a favor de la independència. Per exemple, donant diners per poder fer estudis sobre l'economia catalana o sobre els impostos. Un empresari implicat, si té diners i vol ser generós, potser el que ha de fer és ajudar a bastir arguments a favor de la nostra causa. Hi ha ajudes discretes que poden contribuir-hi.

Sigui com sigui, no oblidis una cosa: la majoria de l'empresariat micro, mitjà i mitjà-gran és independentista. Ara, els de l'IBEX-35, els de Foment, els qui tenen el poder perquè són capaços de pagar coses, aquests no ho són, d'independentistes. Però quan aquests han volgut fer una declaració explícita des de Via Laietana, els hem frenat. Aconseguir aquest silenci no ha estat senzill i això també s'ha de valorar.

—Els contraris a la independència diuen que portaria inestabilitat i fugida d'empreses. Com a empresari i financer, què n'ha de dir?

—Una Catalunya independent serà més pròspera. I estic també convençut que es crearà un espai més *business friendly*. I per això, crec que és molt important que el centre polític català no es quedi sense un partit que defensi el liberalisme. Ens calen lleis d'equitat, no d'igualitarisme. Ens cal un sistema educatiu modern, una bon sistema sanitari, una justícia eficient i efectiva. Ens cal, en definitiva, un bon esquelet per començar a construir el país que volem. ●